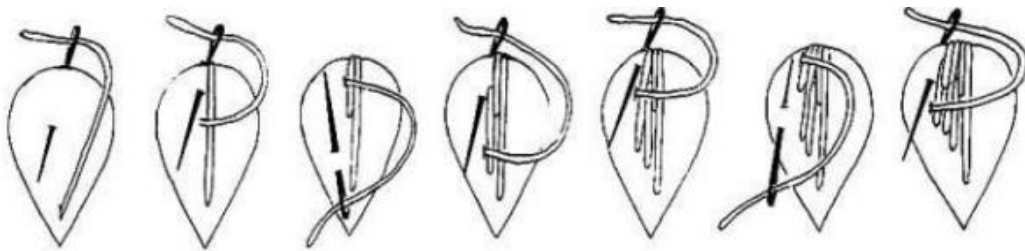

Maasikad on üsna populaarsed marjad, seetõttu võib neid tikandeis ka sagedamini näha. Muhu seeliku aia ja argitanu tikandeis tikitakse maasikaid sirgete paralleelsete mähkpiestetega. Alustatakse marja keskelt tikitakse kontuuri järgides alguses üks pool, seejärel teine.

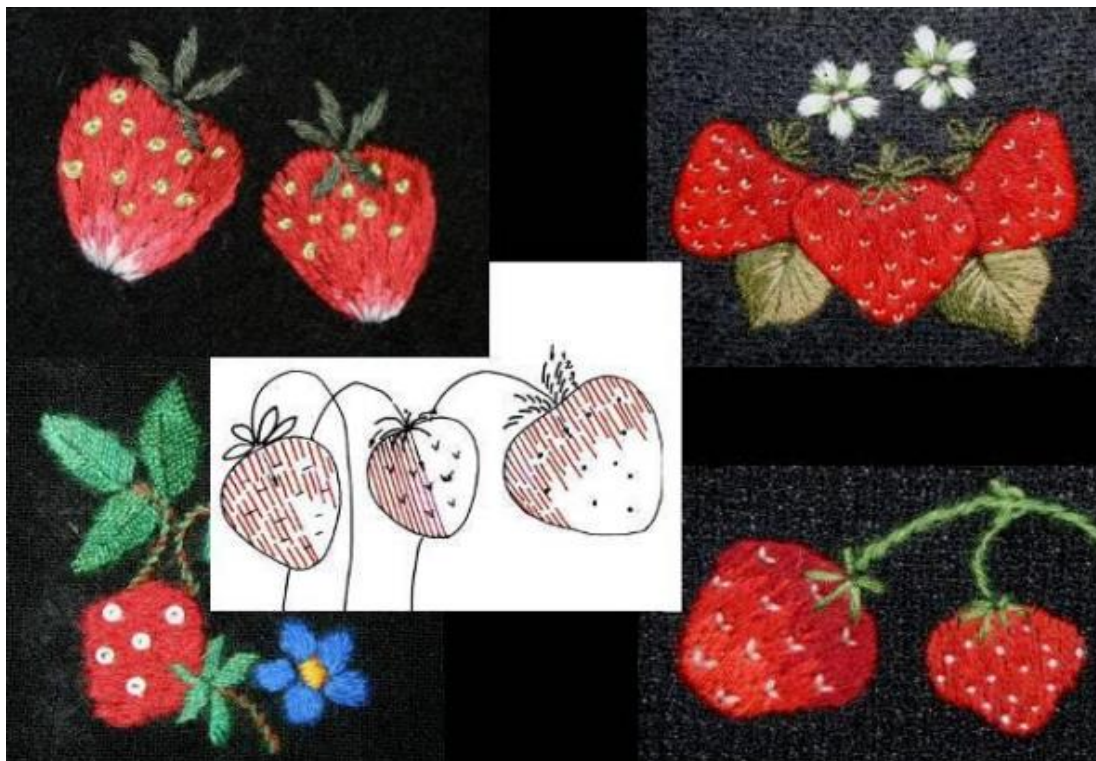
Maasikaid, eriti suuremaid marju võiks tikkida hääbepistetega (vt jooniseid), sest siis saavutatakse erinevaid toonivarjundeid kasutades valgus-varju efektiga ruumiline mulje. Hääbepisteid tikitakse vabalt, koelõngu arvestamata. Hääbepisted on erineva pikkusega ja nad ei asu paralleelselt üksteise kõrval. Pistid peavad kulgema pinna kujule vastava suunaga, seega ei ole nende pistete tikkimiseks kindlaid reegleid. Hääbepisted sulandatakse terviklikuks pinnaks ja töö tulemus oleneb tikkija värvimeelest ning tehnilisest meisterlikkusest.

AEDMAASIKAD

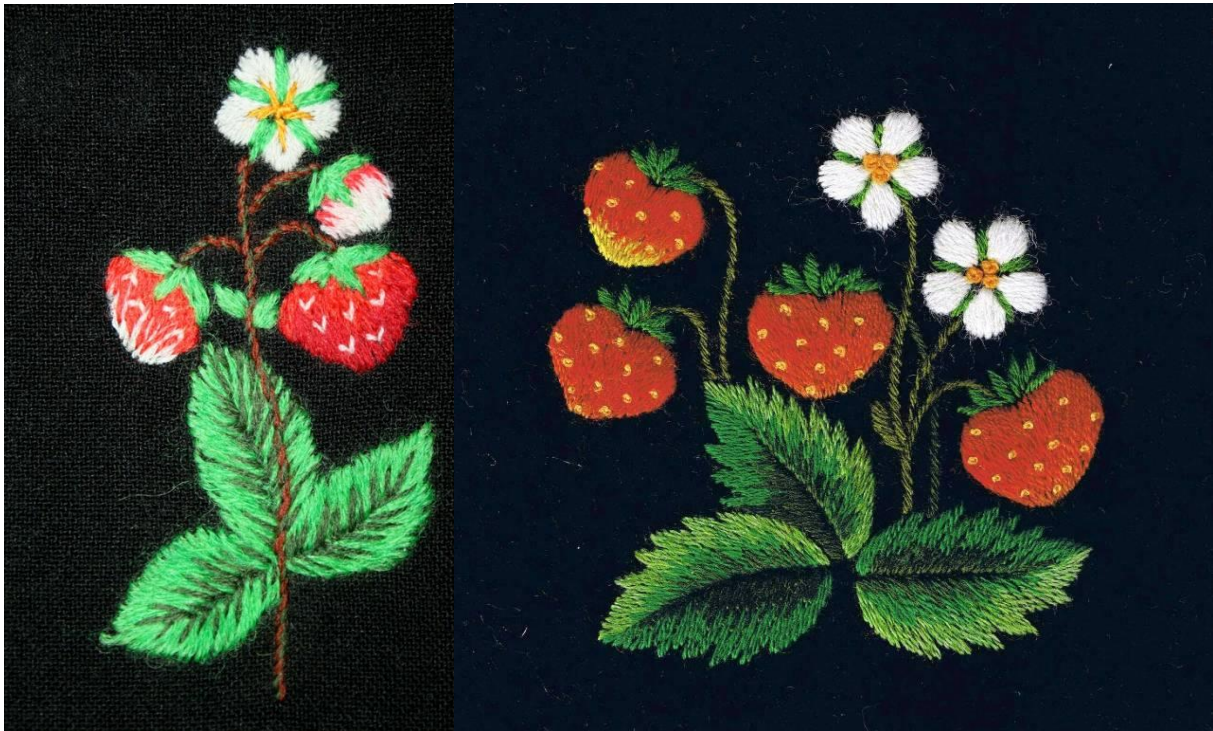

Maasika tikkimist alustada varre poolt suunaga alla tipu poole või ka vastupidi, alustada marja tipust suunaga laiem ja tumedama osa poole. Tikkimiseks valida erineva tumedusastmetega punastes värvitoonides lõngu. Maasika tipu suunas muutuvad toonid heledamaks. Värvitoone tuleb valida hoolikalt, sest liiga lähedaste toonidega värvilõngad mõjuvad marjal juba väikeselt distantsilt ühtse värvilaiguna.

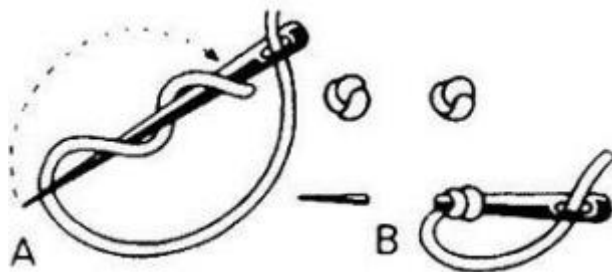

Maasika viljakehal olevad täpikesed tikitakse kas valge, roosa, kollaka, beeži või roheka lõngaga. Täpikeste kuju võib olla erinev. Muhu maasikatel on seemnetäpikesed tikitud valge lõngaga ja V-tähe kujuliselt, kahe lõdvema pistega väljastpoolt V-tähe tipu suunas. Pisted peavad veidi lõdvemaks jääma seetõttu, et nad tikitakse kaldu aluspistete peale ning peale tikitud pisted ei tohi vajuda aluspistete vahele, mis jätkaks lõngade liigse pingutatuse mulje. Selliseid aluslõngade peale moodustatud pisteid nimetatakse lilltikandis **kaunistuspisteteks**.

Tikandites kasutatavad pisted on küll oma loomult kõik kaunistuspisted, sest neid tehakse esemele kaunistaval eesmärgil, kuid lilltikandi põhipistete (madal-, mähk- või hääbepistete) puhul iseloomustab termin kaunistuspiste just aluspistetele veidi erineva suunaga tikitud üksikuid lisapisteid kas millegi moodustamiseks või valguse-varju esile toomiseks.

Maasika viljakeha seemnetäpikesi võib tikkida ka 1-2 lühikese horisontaalse paralleelpistega, prantsuse sõlmpistetega (vt joonist) või kinnitades tikandile hiljem sobivas toonis seemnehelmeid.

Maasika õiepõhja lehekesed võib tikkida kas linnusilmapistetega, kaldmähkpistetega või lihtsalt üksikpistetega - suunaga väljastpoolt sissepoole ühisesse sissepistepunkti (vt tööproove).

Alljärgnevalt pakuks teiselaadse maasika tikkimise võimaluse, mida meie rahvuslikes tikandites küll ei esine, kuid põnev tulemus vääriks katsetamist. Tehnoloogia on lihtne - tikitakse nõ välja venitatud linnusilmapisteid kihiti, täites kogu marja pinna mitmelt realt. Kihiti tikkimine annab tulemusele ka mahukuse-kõrguse ja mari mõjub ruumiliselt ümarana.

Teistmoodi maasika tikkimine

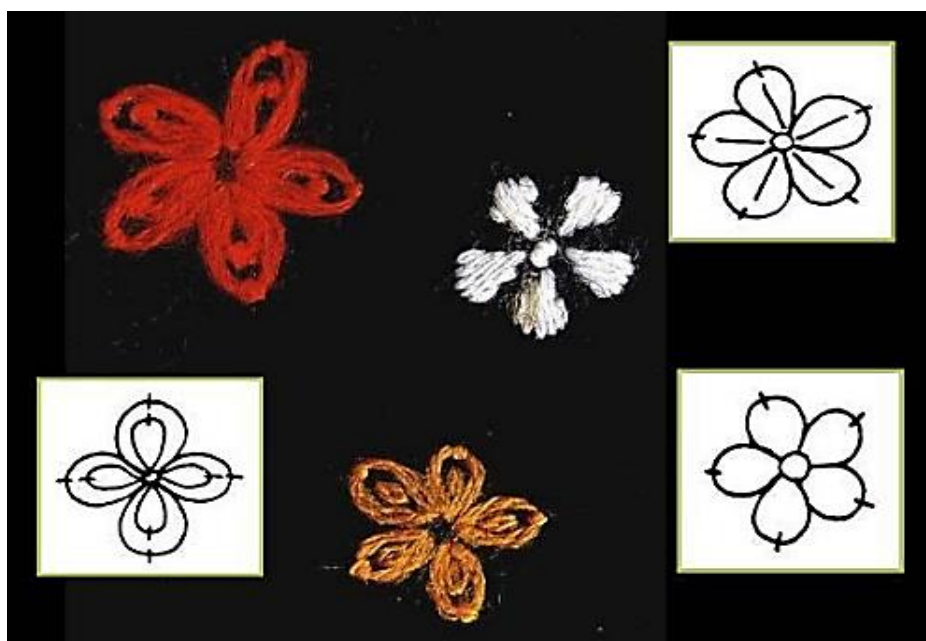
Maasikaõied kuuluvad väikeste lihtõite valdkonda ja neid tikitakse küllaltki traditsiooniliste reeglite järgi:

1. **Paralleelsete mähkpistetega** (õiefotol keskmine parempoolne joonis). Soovitav on tikkimist alustada kroonlehe keskelt pikima pistega, kõik järgmised pisted lähtuvad sellest ning arvestavad kontuuri (vt tööproovi).
2. **Koonduvate mähkpistetega** (õiefoto keskmine vasakpoolne joonis). Tikkimist alustatakse kroonlehe keskelt, suunaga väliskontuurilt südamiku poole. Väliskontuuril jäävad pisted veidi hõredamalt; südamiku juures koonduvad pisted tihedalt üksteise kõrvale. Kui kroonlehe südamikupoolne tipp on kujundatud teravaks (vt järgneva tööproovi valget õiekest), siis kõik keskmisele pistele järgnevad pisted lõpevad veidi lühemalt liibudes eelneva piste külje alla. Äärmised pisted lühenevad vähe, kogu kroonlehe pind kaetakse ühtlaselt. Õielehtede vahele jätta väikesed "õhuvahed" ehk aluskangast paistma, tikand mõjub nii kergemalt ja kroonlehed ei sulandu ringiks kokku.

Maasikaõite tikkimisviise

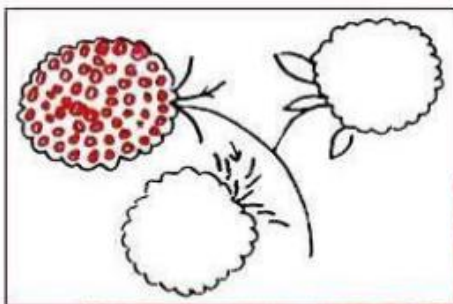
Väikesi õielehti võib elavdada aluspistete peale lisatud teist värvi tooni üksikute kaunistuspistetega. Piisab 2-3 pistest, mis südamiku juures koonduvad. Seejuures jälgida asjaolu, et kaunistuspistete suund peaks olema aluspistete suunast veidi erinev ehk rohkem kaldu (vältimaks kaunistuspistete vajumist aluspistete alla või vahele). Piisab mõnele kroonlehele ilmekuse andmisest, kõikidele õielehtedele ei pea ilmingimata kaunistuspisteid lisama. Soovi korral võiks rohelise lõngaga tikkida kroonlehtede vahele 1-2 mähk- või kitsa linnusilmapistega tupphekesi.

3. **Linnusilmapistetega** (vt jooniseid). Linnusilmapisteid on lihtne tikkida ja väike õieke jääb õhuline ning valmib kiiresti. Päris väikeste õite puhul tikkida üks kroonleht ühe linnusilmapistega. Piste aasa (tekkivat paunakest) ei tohi liialt pingutada, sest aas peab jääma kaarjas. Veidi suuremate õite tikkimisel täidetakse linnusilmapiste keskele jääv tühimik kas ühe täitepistega või ühe väiksema linnusilmapistega. Sisemist väiksemat linnusilmapistet võib veidi tugevamini pingutada, et ta omandaks piklikuma kuju. Nii täitub tühimik paremini.
4. **Avatud ahelpistetega** (õiefotol alumine vasakpoolne joonis). Avatud ahelpisted tikitakse samuti üksikpistetena nagu linnusilmapistedki ja nad näevad visuaalselt ka sarnased välja. Vahe seisneb selles, et avatud ahelpistet tikkides ei suunata õietipu pisteid ühte ja samasse algpunkti vaid tikitakse üksteise kõrvale väikese vahega (moodustub kitsenev U-kuju). Selliselt kroonlehti planeerides on hiljem hea kujundada sõlmpistetega õie südamikku (pisted mahuvad paremini üksteise kõrvale). Üldiselt tikitakse maasikaõite südamikke paralleelpistetega, alustades südamiku keskelt, kuid hästi sobivad südamikku ka sõlmpistet, ahelpistet, väikesed helmed jms.

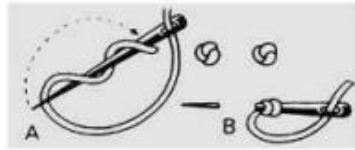

Vaarikaid esineb lilltikandis harva, nad on võrreldes maasikate tikkimisega nooremat päritolu. Vaarikate tikkimiseks sobivad punakates toonides jämedamad lõngad. Värvitoonide mitmekesine valik ja kasutus ühes marjas aitab esile tuua vaarika omapära ning ilmekust.

Marjale on iseloomulik nupuline pind, mis saavutatakse tihedalt üksteise kõrvale tikitud sõlmpistetega (kaetakse kogu vaarikamarja pind). Sõlmpistete tehnoloogiaid on erinevaid ning valik sõltub tikkijast - kas soovitakse sõlmekeelsele anda kohevamat või madalamat "prullakust".

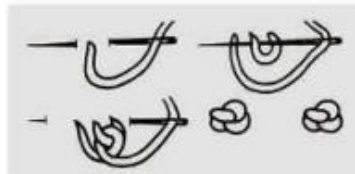
ahelsõlmpiste

prantsuse sõlmpiste

sõlmtagi

2x sõlmtagi

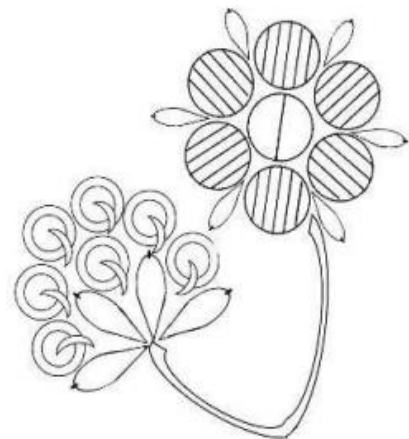
Vaarikamarja põhjale kinnituvad rohelised lehekesed tikkida linnusilmapistetega, üksikpistetega või ridamisi kulgevate mähkpistetega. Et vaarikataime lehed on sakiliste servadega, siis ehedama mulje saavutamiseks tuleks mõned hääbepisted lehe serval tikkida teistest pikematena (rütmi järgi).

Vaarikamarjadele väga sarnased on põldmarjad. Vahe on vaid marjade värvis.

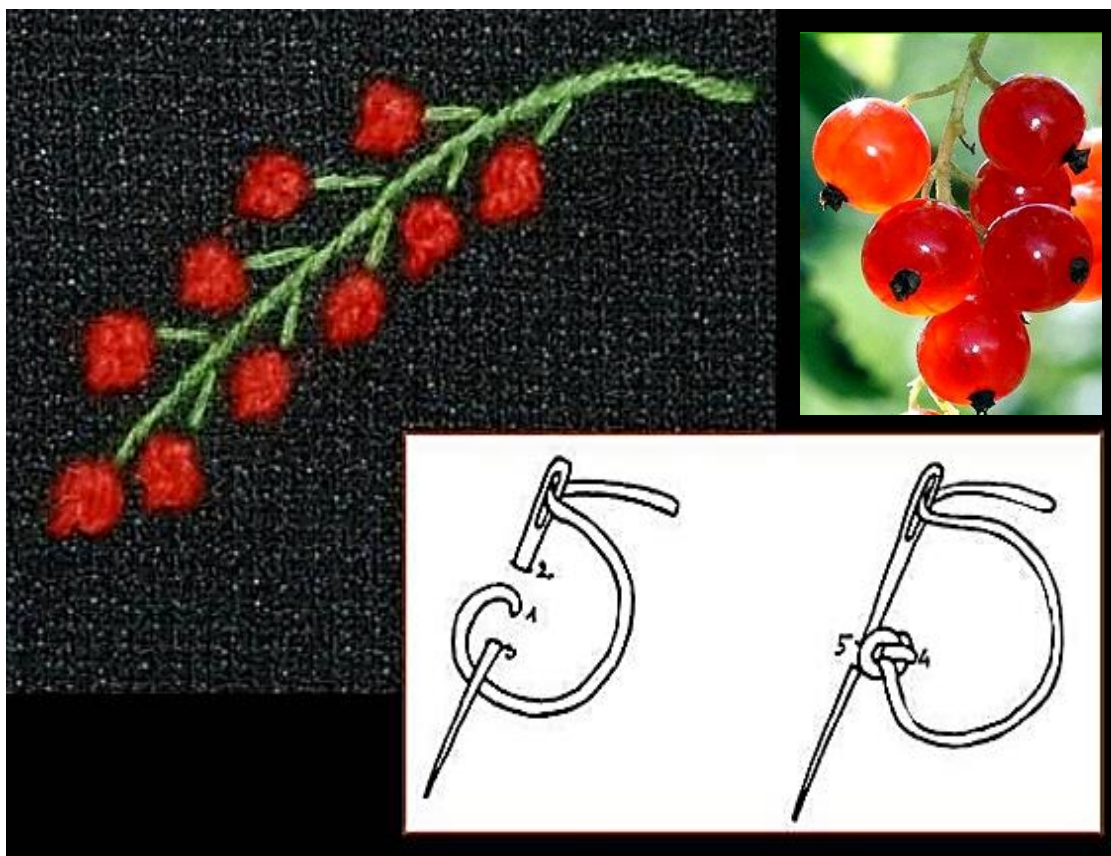

Põldmari

Murakad on dekoratiivsed marjad, neid sobiks paigutada kompositsiooni koos teiste metsamarjade ja kõrrelistega. Murakate (ka põldmarjade) tikkimine sarnaneb vaarikate tikkimisega. Marjale iseloomulik nupuline pind saavutatakse samuti sõlmpistete abil. Rohelised marjaosad tikitakse linnusilmapistetega, marju kandvad varreosad varspistetega ning lehed sobivates toonides hääbepistetega.

Küpsed murakad on kas kollased või kollakasoranži värvusega. Seetõttu tikkimiseks sobivad erinevate varjunditega lõngad beežist oranžini, lisada võiks ka punakaid toone. Pealtvaates murakamarja võib tikkida ka 5-e mähkpietega, alustades marja keskelt ning liikudes kontuurjooni mööda servade suunas.

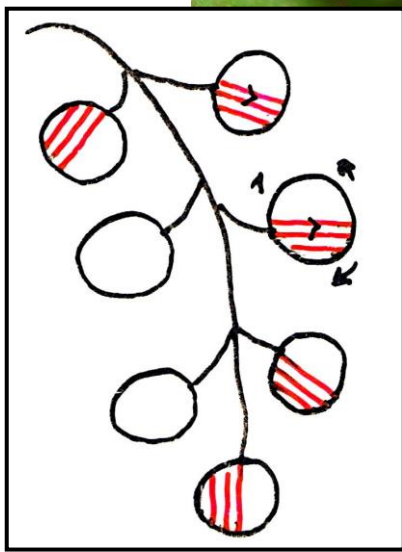

POHLAD

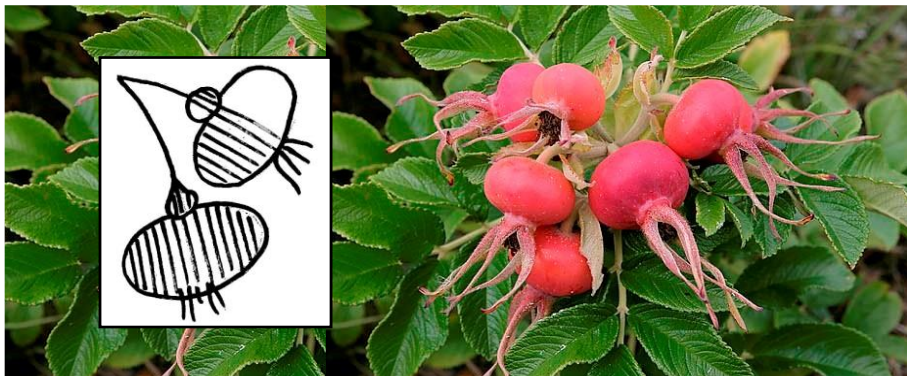
MUSTIKAD

PIHLAKAD

KIBUVITS

KIRSID

PLOOMID

VIINAMARJAD

ASTELPAJU

Karusmari

TAMMETÕRUD

PÄHKLID

